

Bataga jinaa kaŋ Pol n'a sanba Timote se

Citaaboo fahamandiroo

Pol ka batagaa woo sanba Timote se waatoo kaŋ Timote goo Efez koyraa ra. Timote baaba man'ti kala Grek, paŋoo man'ti kala Alyahuudu kaŋ naanay Isa. Pol naarumawey kaŋ a n'i tee ka Alhabar Boryaa har, nga ra nga nda Timote dii cere. Ngi cere bayyanoo banda ga, a hanga Pol diray boobo ra ka waazu. Cee booboyaŋ mo Pol g'a sanba Egilizey do ka mise šendayaŋ hanse.

Batagawey kaŋ Pol n'i sanba Timote nda Tit se, borey ga nee batagawey no kaŋ ga šelaŋ alfagey nda fondawey ga kaŋ cebandi alfagey nda Egilizey jinehuney se. Batagaa woo ga hin ka zamnandi zamna hinka:

- 1. Cawandiroo kaŋ harandi Egilizey nda ngi jinehuney se.*
- 2. Hoyrawey kaŋ harandi Timote hunday se nga goyoo here.*

Boraa kaŋ se batagaa sanbandi maapoo

nda fooyanoo kaŋ teendi a se

¹ Agay Pol kaŋ ti Almasihu Isa diyaw ka sawa nda ir Hallasikaa Irkoy yaamaroo nda Almasihu Isa ir naataa, ² ka batagaa woo sanba ni Timote se kaŋ ti ay ize cimoo naanayyanoo ra. Baaba Irkoy nda Almasihu Isa ir Koyoo anneemaa, nda tamallaa, nda alaafiyaa ma kaa ni ga.

Hawgay taari cawandikey ga

³ Cindi Efez koyraa ra sanda takaa kanj nda ay n'a wiri ni ga waatoo kanj ay koy Masedoni gandaa ra hala ma boroyan yaamar i masi haya tanayan cawandi. ⁴ I masi hawa fillayan nda kaaga fisi-fisiyan kanj si ben ga kanj ga citi hay, i si Irkoy ibaayoo tabatandi kanj ga teendi naanaa ra. ⁵ Yaamaroo addaliloo man'ti kala baji kanj ga hun bine henanante ra, nda bine boryo, nda naanay kanj ra almunafikitaray sii. ⁶ Boro fooyan na fondaan kanj ka koy hanga šenni yaada bande. ⁷ I ga ngi bonj tee sanda ašariyaa baykawyan, i si hayaa bay kanj i g'a har, i si hayaa bay kanj ga i ga šendandi.

⁸ Ir ga bay kanj ašariyaa ga boori nda boro g'a ka goy nda fondaan. ⁹ Amma ir ma haya foo bay, ašariyaa mana gorandi boro šerrante se, a mana kaa kala goy futu teekey nda turantey se, boro laaley nda zunubantey se, borey kanj si hunbur Irkoy nda borey kanj si Irkoy hayey beerandi se, jaa karkey nda baaba karkey se, nda borowiikey, ¹⁰ nda borey kanj ga woy nda aru izefututaray tee, nda arey kanj ga marga nda arey, nda borey kanj ga borey haamay, nda taariharkey, nda taarižeekey, nda haya kanj si koy cawyan cimoo bande. ¹¹ Cawandoo woo sawa nda Alhabar Boryaa kanj talfandi ay ga. Alhabar Boryaa woo mana hun kala Irkoy daržantaa do kanj ti Gomnikoyoo.

Pol ga albarka danj Irkoy se nga tamallaa maaganda se

¹² Ay ga albarka dan Almasihu Isa ir Koyoo se kan n'ay noo gaabi, k'ay dii laadirante, k'ay dan nga goyoo ra, ¹³ ba kan se ay na maapoo futandi ka bisa, ka tee gurzugandikaw, boro wowkaw, amma Irkoy tamalla ya ne, zama ya nk'i tee lakkal janay nda naanay janay ra. ¹⁴ Ir Koyoo na nga anneemaa doori ay bon nda baayan, a n'ay noo naanay nda baji kan ga duwandi Almasihu Isa margaroo ra. ¹⁵ Šennoo woo, šenni hakiikante no, a ga hima ka diyandi nongoo kul here kan Almasihu Isa nka kaa adupna ra ka zunubantey hallasi kanjan agay ti i kul ibeeroo. ¹⁶ Irkoy tamalla ya ne, agay kan ti borey kul zunubante beeroo, hala Isa Almasihu ma nga suuroo kul cebe ay here hala ya duu ka tee borey kan ga kaa ka naanay ka duu hunayan abadantaa se boro kan i m'a guna ka tee. ¹⁷ Zamaney Kokoyoo, a si buu, boro si dii a, Irkoy follokaa, beeray nda darža ma bara a ga abada hala abada. Amin.

Pol nee Timote se a ma gaabu naanaa ga

¹⁸ Ay izoo Timote, ay ga yaamaroo woo talfi ni ga ka sawa nda annabey šenney kan bay ka harandi ni ga. Šenney wey nda ma wongu hennaa tangam ¹⁹ nda ka gaabu naanay nda binekanay ga, boro fooyan na binekanay nan, i na ngi naanaa mun sanda harihii. ²⁰ Borey din, Imene nda Aleksander goo i ra, ay n'i tan Ibilisi se, hala i ma faham kan i masi Irkoy wow.

2

Hoyrayyan Irkoy ŋaarayyan ga

¹ Adiši, ay hoyray jinaa man'ti kala borey ma hanse ka Irkoy biɲɲay, i ma Irkoy ɲaaray, i ma Irkoy ɲaaray cere se, i ma albarka daɲ Irkoy se adamizey kul se, ² nda kokoyey se, nda boɲkoyney se, hala ir ma huna alaafiya nda lakkalkanay ra, ka dira Irkoy ganayan nda taka henna ra. ³ Woo ti haya kaɲ ga boori, a ga kan Irkoy ir Hallasikaa se ⁴ kaɲ ga baa borey kul ma hallasi, i ma cimoo bay,

⁵ zama Irkoy, nga folloku no, waafakandikaa kaɲ goo Irkoy nda adamizey game mo, nga folloku no, aroo no kaɲ se i ga nee Almasihu Isa

⁶ kaɲ na nga boɲ noo ka adamizey kul zunubey alhakoo bana k'i hallasi.

Seedetaraa woo teendi alwaatoo kaɲ kayandi ra.

⁷ Nga se ay tee waazukaw, nda diyaw, nda cawandikaw dumey kaɲ man'ti Alyahuudu se naanaa nda cimoo ra. Cimoo no ay g'a har, ay si taari.

⁸ Adiši ay ga baa arey ma Irkoy ɲaaray nongu kul ra ka ngi kabe henanantey jer bila futay bila kakaw.

⁹ Takaa din da, ay ga baa woyey ma bankaaray daɲ kaɲ ga hima, suturayan nda boɲ yeeti gandayan ra. I masi tur šenda tee, i masi wura wala alyakuutu hay šenda ka taalam. I masi darbay hay šenda daɲ. ¹⁰ I ma taalam nda teegoy henna kaɲ ga hima woyey se kaɲ kayandi ngi ma hunbur Irkoy.

¹¹ Woy ma dangay i m'a cawandi, a ma nga boɲ yeeti ganda. ¹² Ay si woy noo fondo a ma aru cawandi wala a ma hini fur a boɲ. A mma

hima ka tee boro dangayante, ¹³ zama Adama ka jin ka hansandi, nga banda ga, Haawa. ¹⁴ Man'ti Adama ka dargandi, woyoo ka dargandi, a kaŋ hooyan ra. ¹⁵ Amma woo kul ra, woyoo ga hallasi nga hayyanoo maaganda se nda a gaabandi naanaa, nda baji, nda henanyan ga boŋ yeeti gandayan ra.

3

Egilizoo jineborey

¹ Šennoo woo, šenni hakiikante no, boro kaŋ ga baa Egiliz jinehantaray, a boonay goy henna. ² Kala Egiliz jinehun ma tee boro kaŋ ga laybu sii, woy folloku kurpe, a ma hin nga boŋ, lakkalkoyni, boro attabiya hennakoyni, yawzumanidikaw, a ma hin ka cawandi. ³ A masi tee boro kaŋ na nga boŋ noo harifutu hanɣan se, a masi tee boro futa, a ma tee boro boryo, a masi tee yenjekaari, a masi tee nooru baakaw. ⁴ A ma nga boŋ hugoo juwal henna, a ma nga izey aladabu i ma boŋdum a se, i m'a beerandi. ⁵ Zama boro kaŋ si hin ka nga boŋ hugoo juwal, taka foo nda a ga hin ka huga nda Irkoy Egilizoo? ⁶ A masi tee boro kaŋ taaga ka tuubi, hala a masi koy bolsay ka kaŋ ciitoo ra kaŋ ra Ibilisi kaŋ. ⁷ Kala a ma tee mo boro kaŋ taray borey ga seedetaray henna har a ga hala i mas'a kaynandi, a masi kaŋ Ibilisi kumsaa ra.

Egilizoo goykey

⁸ Takaa din da, kala Egiliz goykey ma tee boroyaŋ kaŋ borey g'i beerandi, i masi tee boro kaŋ si kay šenni foo ga, i masi ngi boŋ noo

harifutu boobo hanyan se, i masi nooru ceeci nda taka žiiba. ⁹ I ma naanaa cimoo kañ cindi ka tugandi dii bine kaaray ra. ¹⁰ Ngi mo, kala i ma siyandi jina, woo banda ga, nda laybu sii i ga, i ma tee Egiliz goykaw.

¹¹ Takaa din da, woyey ma tee boroyañ kañ borey g'i beerandi, i masi tee miimandakaw, i ma hin ngi boñ, i ma laadir haya kul ra.

¹² Egilizoo goykey affoo kul ma tee woy folloku kurpe, i ma ngi izey nda ngi boñ hugey juwal henna. ¹³ Borey kañ ga Egiliz goyoo tee ka boori, i ga duu jineborotaray henna nda lakkalkanay beeri naanaa ra kañ ga duwandi Almasihu Isa ra.

Irkoy ganayanoo sirroo

¹⁴ Ay na hayey wey hantum ma ne, amma ay ga tammahã ne nda kayna ya koy ni do. ¹⁵ Amma nda ay gay ay mana kaa, ma takaa bay kañ nda boro ga hima ka dira Irkoy hugoo ra kañ ti Irkoy hunantaa Egilizoo, kañ ti hugoo ganjoo nda asaasoo kañ ga cimoo ga kay. ¹⁶ Kakaw sii a ra, Irkoy ganayanoo sirroo ga hanse ka beeri:

Irkoy na nga boñ cebe gaaham ra,
nga Hundoo yadda kañ a ga šerre,
a bangandi almalaykayan se.

A waazandi dumiyañ se,
aduñña ra a naanayandi,
a zandi ka huru daržaa ra.

4

Hawgay cawandikaw taariharkey ga

¹ Irkoy Hundoo ga nee kaaray kaŋ alwaati korawey ra boroyaŋ ga ngi boŋ moorandi naanaa ka denji darga lakkalyaŋ ga, i ga haŋajer ganjey cawandiyaney se, ² kaŋyaŋ ti almunafiki nda taariharkaw, biney ga kogu ma nee haya kaŋ guuru konna ciray ka žeeru tee i ga. ³ I ga nee kaŋ boro masi hiiji, ŋaayanyaŋ goo no kaŋ i ga nee boro mas'i ŋaa, ka gar hayayaŋ no kaŋ Irkoy n'i taka ganakey se kaŋ ga cimoo bay hala i m'i ŋaa ka albarka tee. ⁴ Haya kul kaŋ Irkoy n'a taka ga boori, haya kul sii no kaŋ boro ga hima ka wanji a, a ma ŋandi de nda albarka danyan, ⁵ zama Irkoy meešennoo nda Irkoy ŋaarayyan g'a henanandi.

Isa Almasihu goykaw henna

⁶ Nda n'ga hayey wey dan ir armye jine, n'ga tee Almasihu Isa goykaw henna kaŋ ga huna nda naanaa šenney nda cawyan boryaa kaŋ ni hanga a nda cimi. ⁷ Fay nda fillawey kaŋ si henan kaŋ borey kaŋ si hunbur Irkoy g'i har. Ni boŋ gaabandi Irkoy ganayan ga. ⁸ Gaaham feeriyaa goo nda nafaw kayna*, Irkoy hunburay binde goo nda nafaw nongu kul here, allaahidu goo a ra sohō da hunaroo se, allaahidu goo a ra hunaroo kaŋ goo kaa se. ⁹ Šennoo woo, šenni hakiikante no, boro ga hima ka naanay timmante dan a ga. ¹⁰ Woo ti addaliloo kaŋ se ir ga fara ka tangam, zama ir ga naata Irkoy hunantaa ra kaŋ ti adamizey kul Hallasikaa, waaniwaani

* **4:8** 4.8 «kayna», Grek šenni ra, almaganaa faa ti «waati kayna se».

ganakey. ¹¹ Hayey wey ka borey yaamar m'i cawandi.

¹² Boro kul masi donda ni, ni zankataraa maaganda se. Tee ganakey se boro kaŋ i m'a guna ka tee, šenni ra, nda teegoy ra, nda baji ra, nda naanayyan ra, nda henanyan ra. ¹³ Hala ay ga kaa, ma gaabandi ka Irkoy meešenoo caw borey jine, ma borey hoyray, ma cawandi.

¹⁴ Masi donda anneemaa nooyanoo kaŋ n'duu a, a nondi ma ne annabi šenni bande nda boro beerey margaroo kaŋ na ngi kabey fur ni ga.

¹⁵ Huga nda hayey wey, ni kul noo goyoo se, nga ra ni koyjineyanoo ga henan borey kul se.

¹⁶ Lakkal daŋ ni boŋ se nda ni cawandiyanoo se. Gaabandi hayey wey ga, zama nda n'ga woo tee, n'ga ni hunday nda borey kaŋ ga hanajer ma ne hallasi.

5

Boro žeeneŋy nda soogey dii takaa

¹ Masi zahā aru žeena ga, a hoyray sanda ni baaba. Arusoogey, m'i hoyray sanda armayaŋ,

² woy žeeneŋy, m'i hoyray sanda jaa, woyssoogey, m'i hoyray sanda woyme nda taka kaŋ ga hanse ka henan.

Woyey kaŋ kurŋey buu dii takaa

³ Ma woyey kaŋ kurŋey buu beerandi, maanaa wey kaŋ sii nda faabakaw kul. ⁴ Amma nda izeyaŋ wala haamayaŋ goo woy kaŋ kurŋoo buu se, i ma ngi ganayanoo cebe nda teegoy henna teeyan ngi hugoo borey se jina, i ma teegoy henney bana kaŋ ngi hayragey n'i tee i se, zama

woo ti haya kan ga kan Irkoy se. ⁵ Woy kan kurpoo buu kan nda cimi a cindi nga hinne, nga, a ga naata Irkoy ga, a ga gaabandi Irkoy biɲɲayyan nda Irkoy ɲaarayyan ga cijin nda zaari. ⁶ Amma woy kan kurpoo buu kan ga hanga nga bine-ibaayoo, a buu, ba kan se a ga huna. ⁷ I yaamar nda hayey wey hala i ma tee boroyan kan ga laybu sii. ⁸ Boro kan si lakkal dan nga borey se, waaniwaani nga hugoo borey, bora na naanaa yankar, a jaase boro kan si naanay Irkoy.

⁹ Hala woy kan kurpoo buu ga hantumandi woyey kan kurney buu kaddaasoo ga faabayan se, kala a ma tee woy kan sii jiiri woydu (60) se ganda, a mana tee wande kala kurne folloku se. ¹⁰ A ma bara nda seedetaray nga teegoy henney maaganda se, a na zankayan biiri, a na yaw zumandi, a na Irkoy boro henanantey cewey jumay, a na borey kan ga zarabi faaba, a na teegoy henna dumi kul tee.

¹¹ Amma woysoozey kan kurney buu, masi yadda ka maaney hantum, zama waati kan i tun ka hanga ngi ibaayey bande ka Almasihu nan, i ga baa ngi ma hiiji. ¹² I ga ciitandi, zama i na ngi allaahidu jinaa yankar. ¹³ Koyn mo i sii nda goy, i ga sintin ka huru ka fatta hugey ra. Man'ti i mma tee boroyan kan sii nda goy hinne, i mma tee albuddakaw ka ngi miɲey dan haya kul ra, i ga hayayan har kan si harandi. ¹⁴ Adiŋi, ay ga baa woysoozey kan kurney buu ma hiiji. I ma duu zankayan, i ma ngi hugey juwal, i masi iberoo noo fondo kul a ma haya

futu har, ¹⁵ zama za sohõ da affooyan bere ka hanga Ibilisi bande. ¹⁶ Nda ganakaw woy goo nda nga borey ra wooyan kan kurney buu, a ma huga nda ey, i masi tee Egilizoo ga jeraw, hala Egilizoo ma duu ka huga nda wey kan kurney buu i sii nda faabakaw.

Egilizoo boro beerey dii takaa

¹⁷ Egilizoo boro beerey kan ga jinehantaray henna tee ga hima nda ka duu beeray hinka, waaniwaani wey kan Irkoy meešennoo haryanoo nda nga cawandiyanoo goyoo ra i ga taabi, ¹⁸ zama Citaaboo nee: «Masi heejoo mijoo haw kan goo ma taasoo musay.»* Koyne mo: «Goykaw ga hima nda nga banaa.»† ¹⁹ Seedetaray futu kan harandi Egilizoo boro beeri ga, masi yadda a ga nda man'ti seede hinka wala ihinza ka fatta. ²⁰ Borey kan ga huna zunubu ra, citi i ga borey kul jine, hala borey jerey mo ma hunbur.

²¹ Ay g'a šendandi ni ga Irkoy jine, nda Almasihu Isa jine, nda almalayka suubantey jine, ma hayey wey dii, masi borey bisandi cere, masi baa affoo ka bisa affoo. ²² Masi cahã ka ni kabey fur boro kul ga‡ k'a dan goy ra, masi huru zunubu waaney ra. Gaabandi ni bon henanandiyar ga.

* **5:18** 5.18 Alhukumoo 25.4; Korent borey bataga 1na 9.9.

† **5:18** 5.18 Matiyu 10.10; Luka 10.7. ‡ **5:22** 5.22 Maanaa: Egilizoo ra, nda i na boro dan jere ga goy se, i mma kabe fur a ga ka gaara a se jina a ma gorandi goyoo ra.

²³ Masi hari de haŋ koyne, ma alaneb hari moora kayna haŋ ni borkotoo nda ni wirci buuney kaŋ ga koy ka kaa maaganda se.

²⁴ Boro fooyaŋ zunubey ga kaaray borey se za i mana ciitandi. Affooyaŋ waney si kaaray borey se kala waati banda ga. ²⁵ Takaa din da teegoy henney ga kaaray borey se. Wey mo kaŋ boro si dii ey sohō da si hin ka cindi tuguyan ra.

6

¹ Borey kul kaŋ goo baŋpataray, i ma ngi koyey dii sanda boroyaŋ kaŋ ga hima nda beeray beeri, hala Irkoy maapoo nda cawandoo masi wowandi. ² Baŋney kaŋ koyey ti ganakaw, i masi armataraa tee kobay ka ngi koyey kaynandi. I ma goy i se ka tonton, zama borey kaŋ baŋney goyoo g'i nafa man'ti kala ganakaw nda baakaw.

Hayey wey ka borey cawandi m'i hoyray.

Hayaa kaŋ ti taari almaanoo nda alman cimoo

³ Boro kaŋ na cawandiyan tana cawandi, ka gar a si sawa nda ir Koyoo Isa Almasihu ūenney kaŋ ti cimoo nda cawandiyanoo kaŋ ga koy Irkoy ganayanoo bande, ⁴ bora too nda bolsay, a si haya kul bay. Kakaw nda ūenni cendiyan wirci bara a ga kaŋ ra canseyan, nda yenje, nda wowyaney, nda tuume futawey ga hun, ⁵ nda kakaw yaadawey kaŋ si ben kaŋ goo boro lakkal futawey nda cere game, cimi sii i kone. I ga hongu kaŋ Irkoy ganayan man'ti kala alman duuyan fondo.

⁶ Cimi no Irkoy ganayan man'ti kala alman beeri nda boro ga wakkal. ⁷ Ir mana kate haya

kul adunna ra, ir si hin ka haya kul mo ka koy.
⁸ Adişi nda ir goo nda haya kaŋ ir g'a ŋaa nda haya kaŋ nda ir ga daabu, a ga hima k'ir wasa.
⁹ Borey kaŋ ga baa ŋi ma tee almankoyi, i ga kaŋ anneşayan nda kumsay ra, nda boonay dargante laala boobo kaŋ ga adamizey kaŋandi halaciyān nda dereyan ra, ¹⁰ zama nooru bajoo, nga ti haya laala dumi kul linjoo. Boro fooyaŋ kaŋ na ŋi boŋ noo a se, i mooru naanaa, i na ŋi hundey too nda marayaŋ boobo.

Yaamaroo kaŋ nondi Timote hunday se

¹¹ Amma ni, he Irkoy boraa, zuru hayey wey se, hanga şerretaray, nda Irkoy ganayan, nda naanayaan, nda baji, nda mupeyan, nda bineyaynay bande. ¹² Naanaa tangam henna tangam, hunayan abadantaa dii kaŋ se ni ciyandi. N'na seedetaray henna tee seede boobo jine. ¹³ Ay ga [ni] yaamar Irkoy jine kaŋ ga hundi daŋ haya kul ra nda Almasihu Isa jine kaŋ na seedetaray henna tee Pons Pilat jine, ¹⁴ ma gaabu yaamaroo ga bila žiibi, bila laybu hala ir Koyoo Isa Almasihu bangayyanoo ga.

¹⁵ Irkoy ti Gomnikoyoo, nga hinne ti Gaabikoyoo, nga ti kokoyey Kokoyoo, nga ti koyey Koyoo, a ga Isa kaayanoo bayrandi alwaatoo kaŋ kayandi ra.

¹⁶ Nga kaŋ hinne ka si buu, a ga goro gaay ra kaŋ do boro kul si hin ka too, boro kul mana bay ka dii a, i si hin ka dii a mo. Beeray nda hini abadante ma bara a ga. Amin.

¹⁷ Borey yaamar kaŋ ti zamanoo woo almankoyney, i masi tee bolsanteyaŋ, i masi ŋi

naataa dan alman ra kan si cindi. I ma ngi naataa dan Irkoy ra kan ga haya kul noo ir se nda booboyan hala ir ma daame a ra. ¹⁸ I ma haya henna tee, i ma tee almankoy ni teegoy henna ra, i ma noo, i ma tee kabedoonayan. ¹⁹ Woo ra i ga asaasu henna tee suba se ka duu hunayan cimoo.

²⁰ He Timote, gaabu talfoo ga ka ni bon marga šenni yaadawey ga kan si henan, nda taari bayraa kakawey ga. ²¹ Boro fooyan nee kan ngi duu bayraa woo. I dere, i na naanaa nan. Irkoy anneema ma bara war bande.

Songhai de Gao

Songhay, Koyraboro Senni: Songhai de Gao (Bible)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc. and BFP Velberter Mission

Language: Songhai de Gao

Contributor: BFP Velberter Mission

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

593ebd0d-f3c5-5f89-8599-37209ac56328